

eten aanvaarden, een geloofstuk! slachten voort te gaan zulk een stem. die Spr. genomen oude geslacht, de oos, uitgesproken en in de woestijn: w werk aan uwe uwe heerlijkheid: liefelijkheid dea rona: en bevestig over ons, ja, het g dat". zongen we eerst arna werd de nd. Alles schijnt en in 't zand der es staat tusschen of di t' einde lods volk. Maar zijn, als hij geen ist te bidden tot geslacht een toe- zien, en van 't t vaste. Doen ook o gebed, staan a kunnen wij ook toeleiding tot het Hoogeschool. In lok wij nu in de de kentering der van de verschil- jonger geslacht, a op God toe te bidden dat de nag vervullen in der stroomen, is ooveel waardoor ben ontlusterd, l ook het rechte loeien, dan komt de ziel, dan valt hebben we geen , dan zien we is: "Uw werk, id". O! dat we tuiting van de erk. O! Heere, niet meer staan, nze Universiteit ur van het werk s gebed, en dan nschapsband in t, met stille aan- vurig dank- en t en hoogeschool lgen. gezongen den indruk van rlaten. n de Regelings- na nog eenigen in de bovenzaal

vergadering.

racht de jaar- gebouwd saam. raderland waren en vrienden in de zaal voor illende voorraan- rken, behoorde eraal van Ned- burg. e i d e, aan wien was opgedragen, Ps. 75: 1, den gebed.

vergadering der wils op Geref. zitter — zoo is als het opzooing met de V. U., die vooraf gaat 40-jarig bestaan vergadering d. dat Hij de zeer heeft uit- de toekomst ar is voor het wel niet veel, enken den weg, id. We kunnen tbaarheid heeft e grootdeels le, die ook pal

f. U. te geven, op uitnemende J. Wolter op nage in 1905, en thans alleen jaan handelen. istorische her- meest aan ons A. Kuyper den kindeke mag le eenige hoog- ler Universiteit tspaard. m, dan moeten eleurstellingen- et zeer hooge enen in natio- ten zegen te men. Trouwens rd ons steeds ods Koninkrijk ed zal hebben an vooral ge- V. U. is nog lingspunt van dan dat ver- staatkundig en e schuld heb- de sympathie heeft ze zich ziden, als wel t plaats is ge- U. Er zouden en, er zou niet t. Die klachten et het oog op de V. U. wil noot men de erste generatie zeker niet stil as. Dan kan teekenis van etenschap en tordurend is t waarde dan ook, dat ook elen, dat voor e praktijk be- oer een stelsel gel lang- de praktijk richting heeft ergste telour de V. U. ge-

bleken is, hoe eenheid van beginsel niet steeds leidde tot eenheid van handelen. Afgezien van bijoorzaken moet gezegd, dat zulk een eenheid nooit te bereiken is. Ieder is in een zondige wereld eenzijdig en hoe verder men van het middelpunt komt, hoe grooter de kans wordt op verschil.

Doch er is ook groote reden om te danken, groot is de zegen die door de V. U. is verspreid. Ze is centraal punt geweest, waarvan kracht uitging naar alle richtingen. Ze heeft leerlingen geleverd, die tot allerlei ambten zijn gekomen in Staat, Kerk en Maatschappij. Er is een heel geslacht van leiders gekweekt en de invloed daarvan op het volksleven is onberekenbaar. Doch ook op het engere gebied der wetenschap werd de arbeid der V. U. van groote betekenis. Men heeft weer leeren zien, dat inderdaad de wetenschap van beginselen uitgaat, bewust of onbewust. Er is geen neutraliteit. En dat niet alleen, maar de overzijde moet zoo langzamerhand erkennen, dat er ook nog wel een Geref. wetenschap is, althans dat Gereformeerden nog wel aan wetenschap konden doen. Daarmee hangt weer samen, dat men hoogleraren en leerlingen van de V. U. is gaan gelijksstellen met die van andere hoogeschole en dat men hun hulp bij allerlei gelegenheden inroep.

Op een feestdag wil men ook gaarne vooruitzien. Wel is de toekomst voor ons verborgen, maar we mogen ons toch afvragen, wat zal er in de naaste toekomst van de V. U. worden gevraagd. De antihese vertoont zich steeds duidelijker en dat eischt van de V. U. steeds beter in het licht stellen van haar beginselen, steeds meer laten zien, hoe de wetenschap, die God verlaat, niet brengen kan dan ellende. Vooral komt het aan op positieven arbeid. Die is niet zonder waarde, ook al zouden we onze ideeën nooit kunnen verwezenlijken. Want ons schema moet ons voorreest altijd weer het ideaal wijzen, waarnaar we hebben te streven, dan als richtsnoer dienen om wat is en wordt te beoordeelen. Er zou over de taak van elk der faculteiten in de toekomst veel te zeggen zijn, hier slechts iets. Over de medische faculteit spreken we thans niet, omdat dit onderwerp heden afzonderlijk aan de orde komt. De literaire faculteit zal zich vooral hebben bezig te houden met de opleiding van leeraren voor de talrijk komende Christelijke Hooger Burgerschole, die het al te veel aan goed personeel ontbreekt. Daarvoor is ook spoedig noodig een wis- en natuurkundige faculteit. De theologische faculteit zal zich hebben bezig te houden met de vele vraagstukken, die thans onder de Gereformeerden aan de orde zijn, m.n. met het vraagstuk van de Schrift en het getuigenis des Heiligen Geestes, opdat daarover na verloop van tijd de Kerken haar belijdenis kunnen geven. Dan zal ze een waakzaam oog moeten hebben in verband met de hier en daar ontwakende begeerte naar religie, om die te wijzen op het Woord van God. De rechtsgeleerde faculteit heeft de zware taak toetsend en sturend in te werken op het Staatkundig en maatschappelijk leven. Misschien kan ze meewerken om uit den chaos, waarin we ons thans bevinden op menig terrein, straks een beteren toestand te doen komen.

Strekke deze vergadering onder den zegen des Heeren tot meerdere bloei van de V. U. en zoo tot eere van Gods naam.

Met warme instemming werd het openingswoord begroet. Vervolgens stelde de voorzitter het agendum aan de orde. Met leedwezen werd kennis genomen van een ingekomen mededeeling van verhindering van den President-Curator, Dr. B. van Schelven, wiens toewijding en liefde voor de Hoogeschool met veel waardeering door den voorzitter herdacht werd en voor wiens herstel uit krankheid de beste wensen werden uitgesproken.

Voor het stembureau werden als leden aangewezen de heeren Mr. G. H. A. Grosheide Jr., J. C. van Schaick Jr. en Arie Verduin.

Na afwikkeling van verschillende huis-houdelijke zaken, werd voorlezing gedaan van een gunstig rapport van de Commissie van Toezicht over de rekening van 1919.

Prof. Fabius maakte enkele opmerkingen naar aanleiding van het jaarverslag. Allereerst herinnerde Spr. er aan dat de benoeming van Mr. W. Zevenbergen tot hoogleraar reeds in 1918 was geschied. Voorts waardeerde hij dat in het jaarverslag overwogen werd om in de stijgende kosten, met name door de Medische faculteit veroorzaakt, te voorzien, maar nu daarbij als oplossing werd aangegeven om de hulp der Overheid in te roepen, meende Spr. te moeten opmerken dat het vraagstuk, daarmede aangeeroerd, niet alleen van financiële aard was, maar er ook wel op diende gelet te worden of bij het vragen van zoodanige hulp geen gevaar kon ontstaan voor het geestelijk karakter der V. U. Spr. gaf daarom in overweging, alvorens stappen bij de Overheid te doen, eerst deze zaak nader onder de oogen te zien.

In de vacature door periodieke afsterving van den heer Th. Ruys Gzn. ontstaan, werd tot bestuurling der Vereeniging gekozen de heer J. H. de Waal Maleijtj, van Katwijk a. Zee en in de plaats van den heer J. Balhuizen tot lid der commissie van toezicht op het geldelijk beheer de heer L. C. Lindboom, te Amsterdam.

Dank werd door den voorzitter uitgesproken voor den arbeid door de afstredende heeren in de afgelopen periode verricht.

Besloten werd tot het zenden van telegrammen aan H. M. de Koningin, aan Dr. A. Kuyper en Dr. B. van Schelven.

Aan H.M. de Koningin werd geseind:

De Vereeniging voor H.O. op Geref. Grondslag in jaarvergadering te Haarlem bijeen, biedt Uwe Majesteit haar eerbiedige hulde aan en bidt haar toe, dat het de Heere moge behagen haar tot in lengte van dagen te zegenen ten bate van land en volk.

Aan Dr. A. Kuyper:

De jaarvergadering der Vereen. voor H.O. op Geref. Grondslag, heden te Haarlem bijeen, herdenkt dankbaar, hoe God u de gedachte in het hart gaf om voor 40 jaar de V.U. te stichten en dat Hij u genade gaf tot op heden getuige te zijn van den bloei der Hoogeschool.

Aan Dr. B. v. Schelven:

De jaarvergadering der Vereen. voor H.O. op Geref. Grondslag nam met leedwezen kennis van uw schrijven, bidt God dat Hij

u weldra herstel schenke en ook sterke tot den arbeid voor de V.U.

Van het Paleis het Loo kwam op 2 Juli het volgende antwoord in van den adjudant van dienst:

Ingevolge de bevelen van H.M. de Koningin heb ik de eer aan de Ver. voor H.O. op Geref. Grondslag hoogerzelvev bijoorzaken dank te betuigen voor de aangeboden hulde en toebededen langdurige regeering, neergelegd in het telegram van gisteren, H.M. aangeboden ter gelegenheid van de jaarvergadering gehouden te Haarlem.

Dr. Kuyper antwoordde aan Prof. Grosheide:

Uw zoo bezieland telegram bereikte mij gisteren te laat, om het nog naar Haarlem te beantwoorden. Richtte zich daarom mijn dank tot u persoonlijk in Amsterdam. Niet gering was mijn teleurstelling, dat ik op dezen dag van dankbaar herdenken niet in uw midden kon zijn. Doch juist daarom was de verwikking zoo verrassend, dat men in mij den sichter der Universiteit nog bedenken bleef.

Vervolgens kwamen in bespreking plannen aangaande de Medische faculteit. Prof. Dr. L. Bouman, die over dit belangrijke onderwerp een inleiding hield, maakte de volgende opmerkingen:

In verband met de hooge kosten, die verbonden waren aan een uitbreiding van de Medische Faculteit, zijn er altijd onzerzijds bezwaren geweest, om met plannen voor den dag te komen.

In een rapport, dat in Mei 1914 verscheen, is reeds gewezen op de wenschelijkheid van uitbreiding der faculteit en werd zelfs een voorloopige kostenberekening gemaakt. Gedurende de oorlogsjaren kon in het geheel niet gedacht worden aan deze uitbreiding. We meenen nu echter dat de mogelijkheid daarvoor volstrekt niet uitgesloten is. We vinden toch in het verslag van de Commissie tot regeling der Ziekenverzorging in Art. 39 dat ten behoeve van Ziekeninrichtingen, die toegelaten zijn als Fondsziekeninrichting, uit 's Rijks kas een bijdrage wordt toegekend ter bestrijding van de kosten, die ze hebben te maken en in Art. 40 dat een bijdrage uit 's Rijks Kas wordt toegekend ter bestrijding van de bouw- of uitbreidingskosten, nog nader aldus omschreven, „dat onder die kosten zijn bedoeld, die van aankoop van terreinen en bovendien de uitgaven voor de eerste inrichting". Nu we hopen mogen, dat deze voorstellen door den Minister zullen worden overgenomen, meen ik dat we nu zoo spoedig mogelijk met plannen voor een nieuw ziekenhuis moeten komen, waarbij gerekend wordt op 200 bedden en waarbij de kosten op 10.000 gulden per bed moeten worden geschat. Aan zulk een nieuw ziekenhuis zou een internist en een chirurg moeten worden verbonden. Reeds nu zou het gewenscht zijn, niet een beperkte ruimte daarvoor te reserveren, maar een breedtekliek groote oppervlakte, daar nog een aparte kliniek voor de praktische verloskunde zou moeten gebouwd worden, en eventueel voor de oogheelkunde, terwijl daarnaast laboratoria voor de pathologische anatomie, hygiëne en farmacodynamie zouden moeten verrijzen.

Het belang van deze regeling springt in het oog. In het algemeen gevoelt men het groote belang van de praktische richting die hier voorgesteld wordt, omdat degenen, die met ons sympathiseeren, gaarne in eigen inrichtingen verpleegd en behandeld worden en in de tweede plaats, omdat dan meer gelegenheid zou gegeven worden voor de opleiding van het verplegend personeel, waaraan, zoals nu onlangs bleek op de Conferentie van den Geref. Bond van Verja. en Stichtingen van Barmh. groote behoefte bestaat. Van evenveel betekenis kan evenwel geacht worden het feit, dat na de benoeming van de klinische en theoretische Hoogleraren de weg openstaat dat aan de Vrije Universiteit het doctoraal examen in de geneeskunde zou kunnen worden afgelegd en dat degenen, die onder onze leiding een proefschrift schrijven, bij ons zouden kunnen promoveren. De klinieken zouden, evenals dit nu het geval is met de Psychiatrische-Neurologische Kliniek, onder het Bestuur van een Vereeniging moeten komen, terwijl de laboratoria zouden moeten ressorteeren onder de Universiteit.

Een en ander zal veel geld kosten, maar toch lang niet zooveel, als vroeger vermoed werd, indien namelijk in verband met de Ziekwet, de genoemde regelingen door den Minister getroffen worden. Behalve de Ziekenfondspatiënten, die we dan verplicht zijn te verplegen, kunnen we dan ook hogere klasse-patiënten opnemen en de ervaring van de Kliniek vóór den oorlog heeft bewezen, dat men zich dan ongeveer kan bedripen. Der-zake-kundigen meenen ook, dat dit ook met de andere klinieken het geval zal zijn, zoodat we alleen den allerersten tijd moeilijkheden zouden hebben. Het is niet uitgesloten dat ook het Laboratorium voor de pathologische anatomie, wat de oprichting betreft en het onderhoud, zou kunnen profiteren van de regelingen, die met het oog op de Ziekwet zullen getroffen worden. Dan blijven nog een paar laboratoria over, die evenwel door het van Coeverden-Adriani-fonds zullen kunnen worden gesteund, omdat dit fonds in de allereerste plaats moet dienen voor de faculteiten, die nog niet, of niet ten volle aan de V. U. bestaan. Moelijkheden zijn er zeer zeker, maar we mogen hopen, dat we onder Gods hulp deze grootsche taak zullen kunnen volbrengen. Daarvoor is echter noodig een krachtige actie bij de leden onzer Vereeniging, die, overtuigd van het groote belang van deze plannen, zeker niet achter zullen blijven en aan dezen oproep gehoor zullen geven.

Met veel belangstelling werd deze belangrijke inleiding gevolgd. De heer T. J. Kuipers meende bij de daarop volgende bespreking, dat het bedrag van 2 miljoen te laag geraamd is. Om den noodigen grond eed, te verkrijgen, zullen de kosten zeker nog een 1½ miljoen hooger stijgen.

Door Dr. D. Schermers werd in overweging gegeven om voor deze plannen overleg te plegen met de Geref. Ver. voor Ziekenverpleging te Amsterdam en met de Ver. voor Geref. Ziekenverzorging.

Prof. Bouman besprak daarop nader de exploitatiekosten en verklaarde het een ideaal te vinden indien van de door Dr. Schermers aangewezen vereenigingen den impuls uitging.

Op verzoek van den Voorzitter werd door Dr. A. Kuyper, van Haarlem, de morgenvergadering met gebed gesloten.

Kootwijks Scholen

In hartelijken dank ontvangen: Letter R. G. te Zutphen f.250 voor de School en f.50 voor de Kerk (pastorie); van Mevr. W. de J. te Sneek f.5; per aangetekenden brief, stempel Arnhem, silverbon van f.1.

Dr. J. H. HOUTZAGERS, Voorzitter, Arnhem, Velperweg 88.

Uit de Pers.

Helder gesteld en kort samengevat is het be- toog, dat Dr. A. Kuyper Jr., van Rotterdam, in de Gereformeerde Kerkbode van 26 Juni j.l. plaat- sen liet.

Het loont de moeite den inhoud ervan ook aan de lezers van de Herant voor te leggen.

Het luidde aldus:

De Apostel Paulus schrijft aan de gemeente van Corinthie dat hem is bewezen een vernemigvuldige genade.

Genade is altoos een vrije gunst die God de Heere uit ongehoudene goedertierenheid schenkt. Als wij iets ontvangen waarop we geen recht of aanspraak hebben, dat we zelfs door onze sonde verbeurd hebben en dus niet meer durven ver- wachten, dan spreken we van genade.

Al het goede dat wij van onzen God, van onzen Vader in de hemelen ontvangen, zoo naar ziel als naar lichaam, is genade. Want wij kunnen nooit iets eischen, kunnen nooit ons recht doen gelden. Reeds het leven hier op aarde, de gezondheid, de spijis en drank, en alle goede gaven worden ons geschonken uit ongehouden goedertierenheid van den Vader der lichten, van wien alle goede gawe is afdalende.

Maar zeer in het bijzonder spreken we van genade als Gods barmhartigheid bewezen wordt aan een doemskuldige zondaar, die door zijn zonden niet alleen al Gods weldaden duizendwerf verbeurd heeft, maar ook eeuwige straffen naar ziel en lichaam verdient heeft, en als desondanks al die straffen hem worden kwijtscholden, en hij tegen alle verwachting in toch met Gods goedertierenheden wordt omringd. Dat is genade voor genade.

Genade is het ook als de Heere luistert naar onze gebeden, die goedgunstig verhoort, uitbreiding geeft uit nood en dood, en met goedertierenheid en barmhartigheid wil kronen, om de eere van zijn grooten Naam.

Als Paulus hier gewaagt van vernemigvuldige genade die hem is bewezen, heeft hij op dit laatste het oog.

Dat blijkt wel uit de voorafgaande verzen in dit hoofdstuk, als de Apostel er melding van maakt dat hij de dood van den Heere Jezus altoos in het lichaam omdraagt, dat wil zeggen ten allen tijde om Christus wil aan het gevaar des doods onderworpen is. Hij zegt immers: „die het leven, worden altijd in den dood overgegeven om Jezus wil, opdat ook het leven van Jezus in ons sterfelijk vleesch zou gepoepenbar worden.

Het leven van Paulus was, naar den mensch gesproken, een moeilijke en zwaar leven. Maar Gods genade werd in hem bijzonder verheerlijkt. De Heere gaf altoos redding en uitkomst uit nood en dood. En daarom was de Apostel wel verdrukt, doch niet benauwd, soms twijfelmoedig doch niet mismoedig, vervuld doch niet verlaten, neder- geworpen doch niet verdorven.

En nu roemt hij in Gods genade als de Heere hem reed uit de lakken van den dood. Het was genade, want de Heere was vrij om hem door de vijanden weg te laten nemen uit dit leven, en hem op te nemen in saligheid en heerlijkheid. Maar de Heere betoonde het klaarkijk, dat Hij geen lust had in Paulus dood, en dat de dood zijner gunstgenooten kostelijk is in zijn oogen.

En dat heeft de Heere niet éénmaal gedaan, maar herhaalde malen. Paulus droeg altoos de dood van den Heere Jezus in zijn lichaam. Hij betuigt aldus: Ik sterf elken dag. Maar telkens reed de Heere uit nood en dood. De genade en verlossing werd telkens weer op nieuw bewezen. En met het oog daarop spreekt de Apostel van de vernemigvuldige genade die hem is betoond.

Het was genade voor Paulus zelve, die altoewel soms wenschende onbonden te worden en met Christus te wezen, omdat voor hem dat zeer ver- het beste was, aldus gespaard en bewaard te worden, omdat hij daardoor langer verwardigd werd tot de eere van den dienst des Heeren in het Koninkrijk Gods.

Maar bovenal was het genade voor de gemeente. Door de verlossing van Paulus uit nood en dood, kon hij telkens weer met den vollen troost van het Evangelie tot de gemeente komen, en zijn heerlijksten arbeid in haar midden verrichten, en kon zij de rijke vrucht ervan genieten.

Daarom schrijft de Apostel, hiervan gewagende: want al deze dingen zijn om uwentwil. Zij komen u, o gemeente ten goede. Gij ontvangt er al het proffit van.

Is er een vernemigvuldige genade, zij is er voor den Apostel des Heeren, maar zij is er ook voor de gemeente van Christus Jezus.

Bewijst de Heere genade, Hij heeft er ook een doel mede. En het doel van deze vernemigvuldige genade wordt door den Apostel hier duidelijk aan- gegeven: opdat de vernemigvuldige genade door de dankzegging van velen, overvloedig worde ter heerlijkheid Gods.

Allereerst vraagt de Heere dankzegging. De Heere wil erkend worden in de weldaden die Hij schenkt, in de genade die Hij betoont. Reeds menschen kunnen ons zoo gekrenkt voelen wanneer ons blijken van gunst niet worden opgemerkt, als daarvoor het woord van dank niet wordt uitgespro- ken, als daarvoor niet uit eenige daad de ware dankbaarheid en erkentelijkheid blijkt. Hoeveel te meer moet het dan God den Heere niet kren- ken, als Zijn weldaden, die Hij ons nietigen en doemschuldigen schepselen bewijst, niet met dank en lof worden ontvangen.

De Heere vraagt een opmerkend oog, en dat we het dankbaar hart Hem tot offerande bieden. En de Heere vraagt ook dat we onze dankbaarheid niet alleen met woorden uitspreken, maar ook met de daad betoonen. Voor de genade zelve, en zeer in het bijzonder als er een vernemigvuldige ge- nade is.

In de tweede plaats zegt dit Schriftwoord ons, dat de genade vernemigvuldig wordt, opdat zij overvloedig worde tot heerlijkheid Gods.

God de Heere zoekt altoos de eere van zijn grooten Naam. Hij heeft alle dingen om Zins zels wil geschapen. Het moet alles Gods eere dienen en zijn glorie verbreiden. Zijn eere klimt zelfs op uit het stof.

De genade wordt bewezen aan een menschen- kind, niet alleen opdat die mensch begenadigd zou worden, maar opdat in en door die genade God zou verheerlijkt worden. Alle genade is dienst- baar aan Gods eere, opdat God de Heere groot zou zijn en Hij alleen.

Werd u de genade geschonken, dat uwe zonden zijn vergeven, dat gij tot geloof en bekeering kwamt, dan is God de Heere groot in Zijn barmhartigheid en liefde. Hij vraagt uwe dankzegging, Hij luistert naar uw aanbidding en lofsang.

Werd u de genade geschonken, dat de Heere u helpt uit allerlei gevaar, ja zelfs uit nood en dood, dan is de Heere groot in zijn liefderijk bestel. Hij vraagt van u de oprechte dankbaarheid, de betooning van uw liefde, de aanbidding van uw ziel.

En is het dat de genade vernemigvuldig wordt, dan moet door de dankzegging van velen overvlo-

dig worden de heerlijkheid Gods. Want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen.

De lezing van zulk een artikel sticht.

Voor Kinderen.

IN VREEMDE HAVEN.

VIII.

Aan boord.

De twee reisgenooten waren nu het doel van hun tocht nabij, en wandelden op het Water er heen.

De lezer zal misschien vragen, hoe het mogelijk was op het water te wandelen. Dat zit zoo. De Amsterdamse gracht of straat, die thans meestal het Damrak genoemd wordt, heette vroeger veelal het Water, naar het breede water, de uitmonding van den Amstel, er langs. Het water lag tusschen den Dam en het IJ, en is thans grootendeels gedempt.

Nadat Hendrik in een bootje naar de »Zee- meeuw« was gebracht, beklommen hij en zijn makker langs een laddertje het schip, waarbij de eerste meermalen duizelig werd en vrede te vallen. Kindelijk waren zij boven, maar vriendelijk was de ontvangst niet.

De eerste die hun tegemoet kwam was een groote hond, die Hendrik verwelkomde met een grinnig dof gebrom en die wel meer zou ge- daan hebben, als de zeeman hem niet met een geweldigen schop had op de vlucht gejaagd.

En nu ga ik den ouwe opzocken en ver- tellen, dat we terug zijn, zei de matroos. »Je zult wel bij hem moeten komen. Wacht hier maar eens, ik kom zoo terug«.

Het duurde geruimen tijd eer de matroos weder kwam. Kindelijk verscheen hij en geleidde Hendrik langs verschillende wegen en trappen tot zij stonden voor een deur. Zij klopten aan en Hendrik ging naar binnen. De kapitein die eenige papieren voor zich had keek daarin, terwijl de jongen stond te wachten en nu en dan waagde eens rond te zien. Hij maakte bij zich zelf de opmerking, dat de kamer, de kajuit van den kapitein, wel netjes en fraai er uitzag, maar toch bekrompen en klein was vergeleken met de vertrekken van de boerenwoningen, die hij op het dorp gezien had. Maar er was niet veel tijd tot denken. Want de kapitein begon enkele vragen te doen, waarop een kort antwoord paste, en zei toen:

»Je kunt gaan jongen. Pas goed op, dan zul je geen berouw hebben hier te zijn ge- komen. Maar denk er om, oppassen is de boodschap. Is er iets heel bijzonders, dan kun je mij spreken, anders doe je alles af met den eersten stuurman. Denk er aan, dat je elke mor- gen vóór het ontbijt hier komt om den boel af te stofsen. Zie je daar die vier schilderijtjes boven de kast? Daar moet je heel voorzichtig mee omgaan. Ze mogen niet beschadigd worden en de lijsten moeten telkens afgewreven worden. Ik geloof dat je daar wel op letten zult, want kapitein Klaver, je vrind, heeft mij uitdrukkelijk verzocht je dit te zeggen. Overigens hadt je misschien bij hem op een plezierreis gerekend. Het spijt me voor je, dat daar nu niets van komt. Maar toch, als ik over je tevreden ben, loopt alles wel goed«. Hiermee kon Hendrik vertrekken.

Hij wist niet beter te doen dan nu den eersten stuurman op te zoeken die, gelijk hij wel begreep, zijn eigenlijke patroon zou worden. Toen hij echter op aanwijzing van een matroos zoo eerbiedig mogelijk bedoelden stuurman wilde aanspreken, liep deze hem voorbij alsof hij niets had gemerkt. En toen Hendrik zijn nood klaagde aan een jongen zeeman, zei deze lachend: »Natuurlijk zag de stuurman je niet. Bij je meederen wacht je hier altijd tot je geroepen wordt«.

Reeds dien zelfden avond gebeurde dat. Maar Hendrik wist dat natuurlijk niet vooruit. Hij voelde zich weinig vroolijk gestemd, en zocht, niet wetende waarheen te gaan, een zitplaats op een kist. Nu en dan kwam een van het scheeps- volk voorbij, ook jongens van zijn leeftijd; maar niemand lette op hem. Zijn gedachten gingen onwillekeurig terug naar het dorp dat hij ver- laten had. Was het dan niet veel prettiger dan hier op het schip waar hij niemand kende, en waar men bijna geen ruimte had om te loopen.

In zijn overpeinzingen werd hij gestoord door de stem van iemand dicht bij, die duidelijk verstaanbaar zoo:

Kwaart, kwaart!
God geef' ons al behouden vaart,
Op deze vaart en alle vaart;
Het jongete varen God bewaart.

Al kende Hendrik nu ook dit oude zeemans- liedje niet, toch was er in de woorden iets dat hem trof, en herinnerde aan wat hij in zijn jengd gehoord had.

Just wilde hij opstaan om te zien wie de zanger was, maar deze kwam hem reeds, nog altijd zingende, te gemoet. »Was een man van een jaar of veertig met een blozend goethartig gezicht. Hij droeg een luchtig mutje en voorts een goelwit pak, dat zijn zware gestalte nog meer deed uitkomen.

Zou dat ook een meerdere zijn? sprak Hendrik bij zich zelf, maar in elk geval waag ik het er op.

Met een liep hij op den grooten man toe en vroeg heel beleefd:

»Kunt u mij misschien ook zeggen, mijnheer, waar ik wezen moet en waar mijn koffer kan zijn?«

De aangesprokene keek wat verbaasd, en zei met een goeden lach: »Je bent hier zeker vreemd, vriend; wat kom je doen?«

»Ik moet met het schip mee, mijnheer.«

»Geen mijnheer als je blijft. Ik ben de kok en niets anders.«

»Weet u ook waar ik wezen moet?«

De kok dacht even na en zei toen:

»Ben je misschien de jongen, die kapitein Klaver mee zou brengen. Een kok hoort alles, zoals je merkt«.

De goede kok nam den vreemdeling mee, die nu zijn geschiedenis moest vertellen. Midden in 't verhaal viel de kok hem eensklaps in de rede met den uitroep:

»Dan zijn we zoowat buren; ik ben ook van een dorp en wel vlak bij het jouwe. Nu, des te beter vrienden. Als je iets niet weet, vraag je het mij maar. Maar één ding, nooit vloeken, hoor. Dat past niet«.

»Ik vloek nooit« zei Hendrik eenvoudig. En aan het versje dat u zong zou ik zeggen, dat u een man is als mijn vader, die God vree«.

»Ik hoop hede ze de kok. »Zonder God gaat het niet goed. Maar kom nu mee«.

»Weldra had Hendrik in het ruim zijn kist tusschen vele andere ontdekt en ook zijn alomvertrek in oogenschouw genomen. Dat was een groote ruimte, waarin Hendrik met verba- zing voor het eerst hangmatten te zien kreeg. Dat waren hangende bedden die, al slingerd,

het schip ook, toch rechtstandig bleven. De slaper rolde er dan niet uit. Soms hing men een zwaren kugel onder het bed, en dan schudde het in 't geheel niet.

Een paar uur deed Hendrik onder geleide van den vriendelijken kok niet veel anders dan kijken en praten. Zoo had hij zich het schip en het zeemanleven niet voorgesteld als hij 't nu zag. Hij zou nog veel meer ervaren.

Tegen zeven uur werd hij geroepen bij den eersten stuurman. Deze zag er nu juist niet vriendelijk uit, en wel geschikt om vrees in te boezemen. Hij was kort in zijn vragen, maar scheen toch wel alles te willen weten. Van vriendelijkheid jegens den knaap, die toch een wees en vreemdeling was, liet hij niets blijken, veelteer het tegendeel.

BRIEFWISSELING.

P. v. d. D. Atn, te B. In orde ontvangen. We willen doen wat wij kunnen, maar — een weinig geduld.

HOOGENDEUK.

Buitenland.

Afrika. Hulp van de Geref. Kerk aan de Gustaaf-Adolf vereeniging.

De Geref. Kerk van Zuid-Afrika heeft aan het Centraal bestuur der Gustaaf-Adolf vereeniging een half miljoen mark geronden ten behoeve van Duitsehe en Oostenrijksche kerken. Een gelijke som werd te voren door de Duitsehe en Oostenrijksche hulpvereeniging in Kaapstad voor hetzelfde doel gezonden. Het bestuur der Gustaaf-Adolf vereeniging heeft in een schrijven om voor deze gaven te danken, gewezen op het bedrij- ven van gruweldaden door de zwarte troepen in de bezette gebieden van Duitschland en de verwachting uitgesproken, dat de Gereformeerde Kerk der Zuid-Afrikaansche boeren, die tenge- volge van hun dagelikschen omgang met het zwarte ras sterk zullen gevoelen welk een on- gehoorde smaad dit voor Duitschland is, na een onbevooroordeeld onderzoek die stappen zal doen, die het geweten haar voorschrijft.

WINCKEL.

Officieele Berichten.

Vrije Universiteit.

Men schrijft ons:

Heerlijke dagen zijn doorleefd. Wat jammer voor de H.H. Juristen, zoowel hoogleraren als oud-studenten, dat berigheden hun belet heb- ben het kostelijke referaat van Prof. Mr. Anema te kunnen bespreken.

Maar de atweeghijk deser mannen had deze goede zijde, dat nog duidelijker dan anders uit- kwam, hoe innig de band is dien ook de rechts- geleerdheid aan de theologie verbindt.

Zulk een openbaar college heeft een groot nut. Moet de jaarvergadering meer dienen om de leden en begunstigers telkens op nieuw te doen gevoelen, hoe de Universiteit aan het volk verbonden is, de wetenschappelijke samenkomst is meer bestemd om voeling te houden met de mannen der wetenschap die reeds in de prak- tijk zijn.

Erenmin als het bijwonen der colleges aan de leden en begunstigers kan worden toege- staan, zoo is het ook raadsaam om deze wete- nschappelijke betogen alleen aan de geleerden over te laten.

Willen de broeders (of zusters) toch komen, welnu laten ze komen, het is voor hun rekening of ze zich zullen vervelen over al het geleerde dat over het »wezen in den vorm« en de »vorm van het wezen« en wat al niet meer wordt ge- hoord.

De regelingcommissie weet het wel. Zij laat de mannen der wetenschap maar voortwerken.

In de kerk in de Ridderstraat, daar waren allen genoodigd en bijeen de mannen der Vrije Universiteit, Hoogleraren en Studenten, de mannen en vrouwen der Vereeniging, Directe- ren, leden en begunstigers. Daar waren ze bij- een in met het elkanter het aangezicht des Heeren te zoeken. En geleerden en eenvoudigen, aanzienlijken en minder met aardsche goederen bedeelde, bogen in ootmoedigen dank en hartelijke smeking het hoofd voor Hem, die de Universiteit gaf en die daarin aan de belij- ders van Zijn Naam een werk op de handen heeft gezet.

Het gezellig samenzijn riep nog eens het »bon- teisel« in het geheugen terug en had bijna het reeds afgeleerde »in de tijd staan« opnieuw ge- leerd.

Maar wie is in staat om honderden menschen tegelijk te helpen en de uitgereikte »bons« te verwisselen. Toch heeft dit wachten niet ver- veel. Het was er recht gezellig, en dat de regelingcommissie op zooveel gasten had ge- rekend, bleek duidelijk op den volgende dag, toen nog f. 100 werd uitgereikt omdat de kos- ten der receptie zooveel minder waren als was bijgeenbracht.

De jaarvergadering is de plaats en biedt de gelegenheid om te hooren en te spreken.

Reeds werd het veertig jaar bestaan der Uni- versiteit in 't vooruitzicht gesteld, en tevens werd teruggezogen op de jaren die voorbijgingen.

God heeft groote dingen aan ons volk ge- daan en wij verwachten in biddend opzien tot Hem nog grotere dingen.

Met aandacht werd geuisterd naar het plan voor de Medische faculteit. Geld was noodig veel geld, zooveel geld dat er zonder overheids- hulp geen denken aan was.

Met instemming vernam de vergadering de waarschuwing van Prof. Mr. D. P. D. Fabius. Wees gewaarschuld, denk er aan dat over- heidsgeld gevaar geeft voor de vrijheid.

Dat is ook zoo. Liever arm dan het begin- sel verloochend, liever miskend of niet erkend, dan de vrijheid te missen.

Zulke waarschuwende stemmen blijven noodig. Het verlangen naar positie heeft reeds menig- en op den verkeerden weg gebracht. Dat bleek duidelijk uit het »conflict Groen-van der Brug- ghen«, door Prof. Dr. Goslinga behandeld.

Een echt had in de geschiedenis. Maar alleen voor goed geoevende zwemmers, want het water was diep en de afstand van den eenen oever tot den anderen wel wat lang. Maar wij kwa- men er. Ook de stoffelijke belangen werden niet vergeten.

Een »klinkende« toespraak was door den voorzitter der regelingcommissie gehouden.

Wat een keurig denkbeeld, om niet zoals tot nog toe, alleen de Kerken der provincie, maar alle Gereformeerde Kerken in Nederland te noodigen een collecte te houden. Hieraan was ruim voldaan.

Reeds nu was een bedrag van f. 8400 inge- komen, en het uitzicht bestaat dat dit wel to- f. 10.000 klimmen zal. Het was een gematst!